

CRT - CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשווייץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע Uri Zeev Paltin
המופיע גם בשם¹ Ira Yaakov Paltin

בעניין חשבונותיה של Erna Hauser

מס' תביעה: 004448/MG

גובה המענק: **157,680.00** פרנקים שווייצריים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתו של אורי זאב פלטין (להלן "התובע") לחשבונותיה של ארנה האוזר (להלן "בעלת החשבון") בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל ההחלטות בנוגע למענקים מתפרסמות. במידה שהתובע יוותר על חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה זה, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובע

התובע הגיש טופס תביעה בו זיהה את בעלת החשבון כדודת סבתו, ארנה האוזר, אשר נולדה בצ'כוסלובקיה, ואשר לא היתה נשואה. התובע ציין שדודת סבתו התגוררה ב Grosse Mohrengasse 20, בווינה, אוסטריה. התובע ציין שב 1942 הנאצים שלחו את דודת סבתו לטרזינשטדט, בו היא נרצחה על מנת לבסס את תביעתו, התובע הגיש כמה מסמכים, לרבות מכתב מהאפוטרופוס הכללי בישראל לסבתו, הדו"ג פוליפקה, מן ה 27 בספטמבר 1960, בקשר לתביעה שהאפוטרופוס הכללי הגיש בשם ארנה האוזר, בעניין ניירות ערך שהיו בבעלותה ושהוחרמו ממנה. כמו כן, התובע הגיש מכתב מהמשרד הפדרלי הגרמני לניהול חובות (Bundesschuldenverwaltung) לסבתו, מה 7 בפברואר 1961, בו מאשרים שבבעלות ארנה האוזר מ Grosse Mohrengasse 20, וינה, היו ניירות ערך שהועברו ל Reichsbank הגרמני ב 18 במרץ 1943. בנוסף, התובע הגיש את הצוואה של אחות סבתו, אלזה

1

התובע מסר את שמו ואת שם כמה מקרוביו רק בעברית בטופס התביעה. למען החלטה זו, ה CRT תעתק שמות אלה לאותיות בלטינית. למרות זאת, כדי למצוא התאמות בין השמות שהוגשו בטופס התביעה ובין השמות המופיעים במאגרי המידע של הבנקים, ה CRT השתמש במאגר המידע של יד ושם בישראל אשר מסר גרסאות שונות באותיות בלטינית עבור כל אחד מן השמות.

דיאמנד, המראה את שם סבתו, הדוויג פוליפקה, ואת שם אביו של התובע, יוחנן פלטיין. התובע ציין שנולד ב 19 באוקטובר 1952 בישראל. התובע מייצג את עירא יעקב פלטיין, אחיו, אשר נולד ב 18 בפברואר 1956 בישראל.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות מסמכים בנקאים וניירות עבודה שהוכנו בקשר לסקירה מ 1962 בה זוהו בעלי חשבון אשר נרדפו על ידי הנאצים, רשימה של חשבונות רדומים, מסמכים בנקאים קשורים להקפאה של נכסים גרמנים בשווייץ ב 1945, מכתב מהבנק מה 17 במרץ 1938 בו מתוארת הדרך להשלים, בהקדם האפשרי, רשימה של יותר מאלף חשבונות ניירות ערך בבעלות אזרחים אוסטרים החל מה 23 במרץ 1938, בעקבות החוק בעניין הנכסים הזרים עבור אוסטריה ותדפיסים ממאגר המידע של הבנק. לפי רשומות אלה, בעלת החשבון היתה ארנה האוזר, שהתגוררה ב 41 Taborstrasse, בווינה, אוסטריה. לפי רשומות הבנק, לבעלת החשבון היה חשבון ניירות ערך מס' 32510 וחשבון פיקדון לפי דרישה. לפי רשומות אלה, חשבון ניירות הערך נפתח ב 1931 ונסגר ב 30 ביוני 1938, לא ידוע על ידי מי. לפי רשומות הבנק, החשבון נכלל ברשימת חשבונות שהועברו לבנק האוסטרי - *der Zentral-Europäischen Länderbank* בווינה ב 1 ביולי 1938. היתרה בחשבון ביום ההעברה היתה 11,000.00 פרנקים שווייצרים. חשבון הפיקדון לפי דרישה נפתח ב 15 בפברואר 1932 ונשאר רדום לפחות מ 1938 עד 1959. לפי רשומות הבנק, היתרה בחשבון זה היתה 170.50 פרנקים שווייצרים ב 17 בפברואר 1945. רשומות הבנק לא מראות מתי חשבון הפיקדון לפי דרישה נסגר ולמי שולמה היתרה.

המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקיבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") קבעו שהיתרה שבחשבון ניירות הערך שולם לשלטון הנאצי. המבקרים שחקרו את הבנק הזה לא מצאו את חשבון הפיקדון לפי דרישה במערכת של החשבונות הפתוחים של הבנק, מה שנתן להם להניח שהחשבון נסגר. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון זה אחרי 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק על כך שבעלת החשבון או יורשיה סגרו את החשבונות וקיבלו את היתרה.

מידע זמין בארכיון הממלכתי האוסטרי

בצו של ה 26 באפריל 1938, השלטון הנאצי דרש מהיהודים שהתגוררו באוסטריה ושבעלותם נכסים מעל לסכום מסוים, למלא טופס של מפקד האוכלוסין בו היו חייבים לרשום את נכסיהם. ברשומות של הארכיון הממלכתי האוסטרי (ארכיון הרפובליקה, אוצר), ישנם מסמכים קשורים לנכסיה של ארנה האוזר, חתומים ב 28 ביוני 1938 בווינה. לפי מסמכים אלה, ארנה האוזר נולדה ב 19 בדצמבר 1879 ולא היתה נשואה. המסמכים מראים שארנה האוזר התגוררה ב Grosse Mohrengasse, בווינה, אוסטריה, ושהייתה לה כתובת עסקים נוספת ב 41 Taborstrasse בווינה. בטופס של מפקד האוכלוסין האוסטרי, ארנה האוזר רשמה איגרות חוב שוודים (4% *Schwedische staatsanleihe 1931*) עם ערך נומינלי של קרוב ל 10,000.00 כתר שוודים שעליהם היא דיווחה ל *Reichsbank* הגרמני ב 3 באפריל 1938. במכתב של ה 10 באוגוסט 1938 בווינה שצורף לטופס של מפקד האוכלוסין, ארנה האוזר כותבת לשלטונות האוסטרים שבעקבות מכתבם מה 1 ביולי 1938, היא מכרה את כל ניירות הערך הזרים שהיו בבעלותה. בדף מצורף לטופס של מפקד האוכלוסין, ארנה האוזר גם רשמה 2,845.00 פרנקים שווייצרים שהיא המירה ל Reichsmarks 1,621.66. בהתבסס על טופס של מפקד האוכלוסין האוסטרי, לא ברור אם נכסיה של ארנה האוזר הופקעו בבנק בשווייץ.

זיהוי בעלת החשבון

התובע זיהה באופן מספק את בעלת החשבון. שם דודת סבתו של התובע מתאים לשם שפורסם לגבי בעלת החשבון. בטופס מפקד האוכלוסין האוסטרי מופיעות שתי כתובות שלא פורסמו ושהיו שייכים לבעלת החשבון. התובע זיהה אחת מהכתובות והשניה מופיעה ברשומות הבנק. בנוסף, התובע ציין שדודת סבתו לא היתה נשואה, מידע המתאים למידע שבטופס מפקד האוכלוסין. על מנת לבסס את תביעתו, התובע הגיש כמה מסמכים, לרבות מכתב מהאפוטרופוס הכללי בישראל לסבתו, הדו"ג פוליפקה, מן ה-27 בספטמבר 1960, בקשר לתביעה שהאפוטרופוס הכללי הגיש בשם ארנה האוזר, בעניין ניירות ערך שהיו בבעלותה ושהוחרמו ממנה, מכתב מהשלטונות הגרמנים לסבתו מה-7 בפברואר 1961, בו מאשרים שבבעלות ארנה האוזר מ-20 Grosse Mohrengasse, וינה, היו ניירות ערך שהועברו ל-Reichsbank הגרמני ב-18 במרץ 1943. ה-CRT מציין שלא קיבל תביעות נוספות לחשבון של ארנה האוזר.

מעמד של בעלת החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובע הוכיח באופן מספק שבעלת החשבון היתה קורבן של רדיפות הנאצים. התובע ציין שבעלת החשבון היתה יהודיה, ושנשלחה לטרזינשטדט, בו היא נרצחה.

קשר משפחתי עם בעלת החשבון

התובע הוכיח באופן מספק שבעלת החשבון היתה קרובת משפחה כאשר הגיש מסמכים המראים שסבתו, הדו"ג פוליפקה, התכתבה עם שלטונות גרמניה וישראל בשנות השישים, בקשר לנכסיה של דודתה, ארנה האוזר. בנוסף, התובע הגיש את הצוואה של אלזה דיאמנד המראה שהדו"ג פוליפקה היא אמו של יוחנן פלטין, וכמו כן, הגיש את תעודת הזהות שלו המראה שאביו התובע הוא יוחנן. אין כל מידע לפיו לבעלת החשבון יורשים נוספים בחיים.

בעניין תשלום בעבר של היתרה

העובדות במקרה הנוכחי מזכירות מקרים דומים שטופלו על ידי ה-CRT ובהם, אחרי האנשלוס, האזרחים האוסטרים ממוצא יהודי רושמים את נכסיהם במפקד האוכלוסין ב-1938, ואחר כך חשבוניותיהם נסגרים, לא ידוע על ידי מי או משולמים לבנקים בשליטת הנאצים. במקרה הנוכחי, לפי רשומות הבנק, חשבון ניירות הערך שולם לשלטונות הנאצים. בנוגע לחשבון הפיקדון לפי דרישה, מכוון שניתן ליישם את חזקות (1), (ח) ו (י) שבסעיף 28 (ראה נספח א') של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), המסקנה שעליה מגיע ה-CRT היא שאפשר לקבוע באופן מספק שבעלת החשבון או יורשיה לא קיבלו את תקבולי חשבון הפיקדון לפי דרישה. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה-CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעל החשבון או יורשיו קיבלו את היתרה שבחשבון.

יסוד המענק

ה-CRT קבע שיש מקום לפסוק מענק לטובת התובע. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לאמות המידה המפורטות בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע הוכיחה באופן מספק שבעלת החשבון היתה דודת סבתו וקשר זה מצדיק את המענק. שלישית, ה-CRT קבע באופן מספק שבעלת החשבון או יורשיה לא קיבלו בעבר את הכספים שבחשבונות הנדונים.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעלת החשבונות היה חשבון ניירות ערך וחשבון פיקדון לפי דרישה. רשומות הבנק מראות שערך חשבון ניירות הערך ב 30 ביוני 1938 היה 11,000.00 פרנקים שוויצרים. הערך הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין והסכום המתקבל הוא 132,000.00 פרנקים שוויצרים. לפי רשומות הבנק, הערך של חשבון הפיקדון לפי דרישה היה 170.50 פרנקים שוויצרים ב 17 בפברואר 1945. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון פיקדון לפי דרישה אינו מגיע ל 2,140.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון יהיה 2,140.00 פרנקים שוויצרים והסכום המתקבל הוא 25,680.00 פרנקים שוויצרים. לפי כך, הסכום הסופי של המענק הוא 157,680.00 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לכללי החלוקה שבסעיף 23 של סדרי הדין, שווי החשבון יחולק בחלקים שווים לפי ייצוג בין צאצאיהם של הוריו של בעל החשבון אשר הגישו תביעות. התובע פלטין והצד המיוצג עירא יעקב פלטין זכאים לקבל כל אחד חצי מהסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

על התובע לדעת שבהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה CRT ימשיך ויחקור את תביעתו כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתו לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה CRT פוסק מענק זה כדי לקבל את אישורו של בית המשפט ואת התשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal

5 מרץ 2003

להתייחסות בלבד – הנוסח האנגלי הינו הקובע

נספח א'

בהעדר ראיה לשלילה ובהתקיים אחת או יותר מהנסיבות הבאות, חזקת ה CRT כי בעל החשבון או יורשיו לא קבלו לידיהם את תקבולי החשבון הגתבע¹:

- א. החשבון נסגר וקיימת ברשומות החשבון ראייה לרדיפה, או שהחשבון נסגר (א) לאחר השלת הדרישות לקבלת ויזה שווייצרית ב – 20 בינואר 1939 או (ב) לאחר מועד כיבוש ארץ מגוריו של בעל החשבון, ולפני שנת 1945 או השנה בה הוסרה הקפאת החשבונות מארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ב. החשבון נסגר לאחר שנת 1955 או עשר שנים לאחר ביטול הקפאת החשבונות בארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ג. יתרת החשבון הופחתה בשל עמלות חיובים לאורך התקופה שקדמה לסגירת החשבון, והיתרה הידועה האחרונה בחשבון הייתה נמוכה; או
- ד. החשבון הוצהר במפקד הנכסים היהודיים שנערך ע"י הנאצים או הוצהר ככל תיעוד אחר של המשטר הנאצי; או
- ה. הוגשה תביעה לקבלת תקבולי החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה והבנק לא הודה בתביעה; או
- ו. לבעל החשבון היו חשבוניות נוספים שהם פתוחים אך רדומים, מושהים, סגורים ונוקפו לרווחי הבנק, סגורים בשל עמלות שנגבו, או סגורים לאחר ששולמו לרשויות הנאציות; או
- ז. בעל החשבון היחיד ששרד, היה ילד בזמן מלחמת העולם השנייה; או
- ח. לא היה ביכולתם של בעלי החשבון ו/או יורשיהם לקבל מידע אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה מן הבנק בשווייץ בשל הגנה בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על-ידי בעלי חשבונות ויורשיהם, זאת בשל חשש מחבות כפולה²;
- ט. בעלי החשבונות או יורשיהם התגוררו בארצות בהן שרר משטר קומוניסטי במזרח אירופה אחרי המלחמה; ו/או
- י. אין כל אזכור ברשומות הבנק כי בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו לידיהם את תקבולי החשבון³.

1

ראה: Independent Commission of Experts Switzerland – Second World War, Switzerland, National Socialism and the Second World War: Final Report (2002) (להלן: "דו"ח ברג'ייר"); וכן ראה Independent Committee of Eminent Persons, Report on Dormant Accounts of Victims of Nazi Persecution in Swiss Banks (1999) (להלן: "דו"ח ICEP"). בנוסף התחשב ה CRT, בין היתר, בחוקים, דינים, החלטות ומנהגים שנעשה בהם שימוש ע"י המשטר הנאצי, ממשלת אוסטריה, תבל הסודטים, מדינות החסות בהמיה ומורביה, דנציג החופשית, פולין, אזור פולין המסופח, הממשל הכללי של פולין, הולנד וצרפת, על מנת להחרים רכוש יהודי הנמצא מחוץ למדינה.

2

ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 443-444, 446 ודו"ח ICEP בעמ' 81-83.

3

כמתואר בדו"ח ברג'ייר ובדו"ח ICEP הבנקים השווייצריים השמידו או נמנעו מלשמור את תיעודי התעבורת הבנקאית בגין חשבונות מתקופת השואה. ישנן ראיות כי השמדת מסמכים זו נמשכה אף לאחר שהחוק השווייצרי אסר על השמדת מסמכים מסוג זה בשנת 1996. דו"ח ברג'ייר בעמ' 40 (סוען כי "בכל הגוגע ל Union Bank of Switzerland ... מסמכים הושמדו גם לאחר ההחלטה הפדרלית [מיום

13 בדצמבר 1996]). השמדת מסמכים סיונאית זו של מסמכי בנק רלוונטיים התרחשה בשעה שהבנקים השווייצריים היו מודעים לכך שתביעות הוגשו ויוגשו נגדם לגבי כספים שהופקדו אצלם ע"י קורבנות השואה, כספים אשר (א) הועברו שלא כדין לידי הנאצים, ראה Albers v. Credit Suisse, 188 Misc 229, 67 N.Y.S.2d 239 (N.Y. City Ct. 1946), דו"ח ברג'ייר בעמ' 443, (ב) שולמו שלא כדין למשטרים הקומוניסטיים בפולין והונגריה, ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 450-451, וככל הנראה גם לדומניה, ראה Peter Hug and Marc Perrenoud, Assets in Switzerland of Victims of Nazism and the Compensation Agreements with East bloc Countries (1997), (ג) הוחזקו ע"י הבנקים השווייצריים למטרות רווח, ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 446.

"הדיון בנוגע לכספים שלא נדרשן' נמשך לאורך התקופה שלאחר תום מלחמת העולם השנייה, שכן הניצולים ויורשיהם או ארגונים שונים שהוקמו למטרה זו ופעלו בשמם של הניצולים ויורשיהם, החלו להגיש תביעות להשבת הרכוש". ראה לעיל בעמ' 444. למרות זאת, המשיכו הבנקים השווייצריים בהשמדת מסמכים בהיקף גרוב ובהערמת קשיים בדרכם של התובעים. דו"ח ICEP, נספח 4 סעיף 5; In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F. Supp.2d 139, 155-56 (E.D.N.Y. 2000) ואכן "במאי 1954 תיאמו הבנקים ביניהם את תגובתם ליורשים [של בעלי החשבונות] על מנת ליצור מכניזם מתואם שמטרתו מניעת חקירה מכל סוג שהוא". דו"ח ברג'ייר בעמ' 446. בדומה "הבנקים האיגוד הבנקים פעלו על מנת למנוע חקיקה שתדרוש את פרסום השמות של 'חשבונות ללא דורש' כפי שכונו – חקיקה שאם הייתה מתממשת עשויה הייתה להסיר את הצורך בחקירת ה – ICEP והייתה פותרת את המחלוקת בת שלושים השנה". דו"ח ICEP בעמ' 15. אכן, כדי לסכל חקיקה זאת איגוד הבנקים השווייצרים עודד את הבנקים השווייצרים לדחוק מספר נמוך של חשבונות במקרה משנת 1956. "תוצאה מזערית של חקירה" כך נכתב, "תתרום בוודאות לפתרון של העניין הזה [החקיקה המואצת] לטובתנו". ICEP בעמ' 90 (ציטוט של מכתב מאיגוד הבנקים השווייצרים לחברי המועצה ב 7 ליוני 1956).

"לסיכום, ברור כי תביעותיהם של ניצולי השואה נדחו בשם הסודיות הבנקאית..." דו"ח ברג'ייר בעמ' 455, או תוך הטעייה מכוונת בנוגע לקיומו של מידע, בשעה שהשמדת מסמכים מסיבית נמשכה לאורך יותר מחמישים שנה. לפיכך, ובהתאם לנסיבות שזכרו לעיל, ותוך שימוש בעקרונות הראיה במשפט האמריקאי שהיו חלים על תביעות ייצוגיות בנוגע לנכסים שהופקדו, לו הייתה התביעה הייצוגית נטענת בבית-המשפט, מסיק ה CRT חזקה שלילית כנגד הבנקים במקרים בהם ראיה דוקומנטרית הושמדה או שלא סופקה לאחראים על ניהול התביעות. ראה In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F. Supp.2d 139, 152 (E.D.N.Y. 2000); Reilly v. Natwest Markets Group, 181 F.3d 253, 266-68 (2d Cir. 1999); Kronisch v. United States, 150 F.3d 112, 126-28 (2d Cir. 1998).